

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/124/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621203546
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5621203546.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o maloletú Y. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom pri starej matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky H. Š. F., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom A. J. XXX/XX, D. U., okres Liptovský Mikuláš, a otca P. Š., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom W. XXX/X, D. M., okres Liptovský Mikuláš, o návrhu starej matky Ľ. F., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom A. J. XXX/XX, D. U., okres Liptovský Mikuláš, na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletá Y. Š., nar. XX. X. XXXX, sa z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Ľ. F., nar. XX. X. XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, a má právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletej mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov v spojení s § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov v spojení s § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

G.. Ľ. F. j e p o v i n n á podávať súdu dvakrát ročne vždy k 31. 1. a k 31. 7. správu o výkone náhradnej osobnej starostlivosti a o maloletej, najmä o jej zdravotnom stave, osobitných potrebách a záujmových aktivitách.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 29. 9. 2021 podala navrhovateľka Ľ. F., stará matka maloletej Y. Š., návrh na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti, ktorý odôvodnila tým, že rodičia maloletej, H. Š. F., nar. XX. X. XXXX, a otec P. Š., nar. XX. X. XXXX, žijú nezodpovedným spôsobom života. Otec maloletej požíva v nadmernej miere alkoholické nápoje, v ostatnom čase nepracoval. S matkou maloletej žijú v

spoločnom podnájme v Liptovskom Mikuláši. Dcéra navrhovateľky je psychicky chorá, trpí paranoidnou schizofréniou. Na základe odporúčania ošetrojúcej lekárky MUDr. N. U., pri starostlivosti o dieťa sa vyžaduje u matky dohľad ešte ďalšej dospeljej kompenzovanej osoby. Navrhovateľka má maloletú vo svojej faktickej starostlivosti od času, ako s ňou bola matka prepustená z pôrodnice. O maloletú Y. sa stará za pomoci druhej dcéry. Matka maloletej občas príde ku nej do domácnosti, vezme dcéru na prechádzku, nakŕmi ju, okúpe, následne však odchádza za manželom. Ona sa o vnučku stará, poskytuje jej každodennú starostlivosť. Ukončila pracovný pomer ako upratovačka v Základnej škole v D. U., zaevidovala sa ako uchádzačka o zamestnanie. Býva v rodinnom dome svojich rodičov, pridelený už má dvojizbový obecný byt v D. U., kam sa v čase podania návrhu plánovala v najbližšom čase presťahovať. Navrhovateľka navrhla zveriť maloletú do jej náhradnej osobnej starostlivosti a navrhla určiť vyživovaciu povinnosť rodičom v primeranej výške, v pomere k potrebám maloletej a možnostiam a schopnostiam jej rodičov. Súčasne žiadala neodkladným opatrením zveriť maloletú do jej osobnej starostlivosti a rodičov zaviazat plnením vyživovacej povinnosti v nevyhnutnej miere. Prílohou podaného návrhu navrhovateľky bol rodný list maloletej, z ktorého vyplýva, že sa narodila XX. X. XXXX matke H. Š. F. a otcovi P. Š.. Z lekárskej správy gynekologicko-pôrodnického oddelenia, v rámci vykonaného konzília na gynekologicko-pôrodnickom oddelení so psychiatrickou MUDr. N. U., vyplýva konštatovanie, že matka jednoznačne vyžaduje dohľad ďalšej dospeljej osoby, psychicky kompenzovanej, pri starostlivosti o malé dieťa. Zo psychiatrického hľadiska je potrebné dohliadať i na lieky predpisované matke, s diagnózou paranoidná schizofrenia.

2. Z výsledku lustrácie v evidencii obyvateľov SR vyplýva trvalé bydlisko maloletej v D. U. na A. J. XX/XXX, rovnako i matky maloletého dieťaťa. Trvalé bydlisko otca maloletej je vedené v D. M. na ul. W. Č.. X, súpisné číslo XXX. Trvalé bydlisko navrhovateľky je v obci D. U., A. J., orientačné číslo XX, súpisné číslo XXX.

3. Uznesením zo dňa 8. 10. 2021 súd ustanovil maloletej na zastupovanie v konaní o návrhu na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

4. Z výsledku lustrácie v evidencii zamestnávateľov Sociálnej poisťovne vyplýva, že otec maloletej bol zamestnaný do 31. 8. 2021 u zamestnávateľa P. O. P.-X., od 27. 9. 2021 do 28. 9. 2021 v spoločnosti G. A., X..H..E., matka maloletej bola zamestnaná na základe dohody o pracovnej činnosti do 31. 8. 2020 v X. F., a.s., v období od 21. 12. 2019 do 7. 1. 2020 u zamestnávateľa D., X..H..o., v X. F. na základe dohody o pracovnej činnosti pracovala od 5. 9. 2020 do 31. 8. 2021. Od 29. 6. 2021 bola zamestnaná v spoločnosti H. F., X..H..E..

5. Uznesením o nariadení neodkladného opatrenia sp. zn. 1P/124/2021 zo dňa 20. 10. 2021 bola maloletá zverená do starostlivosti starej matky L. F., a rodičia boli zaviazaní prispievať na jej výživu minimálnym výživným. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že kolízny opatrovník počas zisťovania pomerov v rodine maloletého dieťaťa vykonal pohovor s rodičmi. Matka požiadala o stiahnutie návrhu, ktorý bol podaný na súd. Uviedla, že jej maloletá dcéra Y. je v starostlivosti starej matky, bývajú v rodinnom dome v D. U.. Maloletú navštevuje, ale starostlivosť o ňu zabezpečuje stará matka. So svojou matkou nechce bývať do času, kým býva v rodinnom dome spolu s jej krstnou matkou. Nesúhlasí s tým, aby jej dcéra bola zobratá, chce a vie sa o ňu postarať. Jej matke má byť poskytnutý v D. U. byt, kde sa plánuje nasťahovať a starať sa o dieťa. V čase pohovoru mala matka zranenú tvár (odrenina na čele, pri oku, podliatina pod okom). Na otázku, čo sa jej stalo, uviedla, že sa potkla a spadla. Otec sa vyjadril smerom k matke, aby netrvala na stiahnutí návrhu a porozprávala sa o všetkom so starou matkou. V čase prešetrovania pomerov stará matka bola u lekára, starostlivosť maloletej poskytovala jej druhá dcéra (sestra matky). Tá uviedla, že svojej matke vypomáha so starostlivosťou o maloletú podľa potreby, aktuálne je na rodičovskej dovolenke. Maloletá Y. bola v detskom kočiari v obývacej izbe. Dieťa bolo riadne zaopatrené, čisto oblečené, prebalené, nakŕmené, pokojné. Stará matka má pre maloletú zabezpečené všetky základné potreby, v krátkom čase sa bude sťahovať do obecného nájomného bytu. Stará matka pri následnom pohovore uviedla, že o maloletú sa reálne stará odo dňa, ako bola s matkou prepustená z nemocnice. Matka jej priniesla maloletú a domácnosť ihneď opustila, išla za svojím manželom do mesta, kde majú prenajatý byt. Matka prišla dieťa navštíviť párkrát popoludní, pokočíkala ho, prebalila, nakŕmila, asi tri razy aj okúpala, ale vždy večer odišla za svojím manželom. Stará matka zakázala otcovi dieťaťa chodiť do jej domácnosti, pretože vždy prišiel pod vplyvom alkoholu, nadával jej, bral maloletú na ruky. Keď mu maloletú nechcela dať, roztrhol jej tričko. Domnieva sa, že otec

je pod vplyvom alkoholu každý deň, a zrejme aj matka pije. Spolu s maloletou sa tento týždeň presťahuje do obecného nájomného dvojizbového bytu. Platby za nájom budú približne 170,- eur mesačne, plus náklady na elektrinu. Z dôvodu, aby sa mohla o maloletú starať, skončila pracovný pomer v N. Š. D. U., kde pracovala ako upratovačka. Aktuálne poberá vdovský dôchodok v sume 270,- eur a je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, podala si žiadosť o dávku v nezamestnanosti. Rodičia jej finančne na maloletú neprispeli napriek tomu, že matka poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Stará matka poukázala na odporúčania psychiatričky MUDr. U., že matka vyžaduje dohľad ďalšej, dospelej, psychicky kompenzovanej osoby pri starostlivosti o dieťa. Stará matka predložila svoju lekársku správu od psychiatričky MUDr. U. zo dňa 14. 9. 2021, v ktorej sa uvádza, že stará matka sa lieči, avšak nejedná sa o závažnú poruchu, pre ktorú by bola neschopná poskytovať starostlivosť o dieťa. Kolízny opatrovník navrhol maloletú Y. zveriť do osobnej starostlivosti starej matky.

6. Dňa 22. 10. 2021 oznámila Okresná prokuratúra svoj vstup do konania.

7. Dňa 8. 3. 2022 bolo vykonané pojednávanie za prítomnosti navrhovateľky, starej matky maloletej L. F., Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš a kolízneho opatrovníka, a v neprítomnosti rodičov maloletej, u ktorých bolo vykázané doručenie predvolania zákonnou fikciou. Návrh navrhovateľky bol obidvom rodičom doručený listinne dňa 15. 10. 2021.

8. Navrhovateľka zotrvala na návrhu na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti. So svojou dcérou bola dohodnutá, že bude bývať u nej, pretože navrhovateľka nechcela, aby matka odišla bývať ku svojmu mužovi, keďže on požíva alkohol, a ona s ním nemá dobré vzťahy. Dcéra s ňou prišla do D. U., ale už vo večerných hodinách odišla za svojim mužom. Chcela zobrať i dcéru, ale navrhovateľka s tým nesúhlasila. Dohodli sa, že sa vráti na druhý deň, avšak dcéra neprišla. Keď jej telefonovala na druhý deň, zistila, že je opitá, ledva rozprávala, a pod vplyvom alkoholu bol aj jej muž. Dcéra bola v takom stave, že bolo potrebné privolať jej rýchlu lekársku pomoc. Bola hospitalizovaná, priznala, že kombinovala lieky s alkoholom. Premiestnená bola i na psychiatrické oddelenie. Medzičasom prišla o byt v D. P., kde bývala so svojim mužom. V súčasnosti býva s mužom na rôznych miestach, aktuálne by mali byť v Prahe, kde žijú ako bezdomovci. Naposledy sa matka dostavila do D. U. pred týždňom, keď sa pohádala so svojim mužom. Pricestovala v nedeľu ráno, hľadala svojho muža, na druhý deň opäť odišla za ním, odvtedy neprišla. Pokiaľ ide o starostlivosť o maloletú, tak v prípade preventívnych detských prehliadok, dcéra vždy doposiaľ prišla a absolvovala lekársku prehliadku spoločne s ďalšou dcérou navrhovateľky. Keď sa dostavil otec maloletej ku lekárke, nepustili ho, pretože bol opitý. Navrhovateľka stále nalieha na svoju dcéru, aby s ňou žila v jednej domácnosti, avšak odmieta to. Jej muža nechcú prijať do svojho bydliska ani jeho rodičia v D. M., hoci majú voľné kapacity. Majú ešte školopovinnú dcéru, ktorá sa svojho brata údajne bojí. V ich rodine sú komplikované vzťahy, otec týral otca maloletej v detstve, bil ho, trhal mu vlasy. Jeho matka sa na to dívala, nezakročila. Keď príde ku navrhovateľke jej dcéra, poskytne jej jedlo, dá jej peniaze, ona to však miňa spolu s mužom na cigarety a alkohol.

9. Navrhovateľka sa vyjadrila, že zvláda starostlivosť o maloletú aj sama, ale je dobré, keď jej má kto pomôcť. Oporou sú jej sestra a matka (prastará matka maloletej). Podľa navrhovateľky, i zať má psychiatrickú diagnózu, asi schizofréniu, tiež trpí na alkoholizmus. Býva agresívny, aj na ňu. Je voči nej vulgárny, tyká jej, nadáva. Dcéra odišla do Prahy so svojim mužom, aby si tam našli prácu, pretože majú dlžoby. Zobrali si pôžičky, ale neplatili ich. Dcéra čerpala pôžičku minimálne 2.000,- eur. Hoci tvrdí, že muž ju nebije, navrhovateľka videla na nej známky fyzického násillia, mala modrinu pod okom, rozštiepený členok, ale u lekárky tvrdila, že mala vypité a padla na obrubníku. Na sociálnych sieťach vypisuje na svoju matku, o. i., že je chorá. Podľa navrhovateľky, všetky problémy dcére spôsobila alternatívna liečiteľka z Banskej Bystrice, ktorá jej narozprávala, že má depresie tretieho stupňa, pretože navrhovateľka sa o ňu v detstve dobre nestarala. Od dcéry vyťahovala peniaze, narobila zle, dcéra po návštevách u nej dlho ležala v posteli, nechcela chodiť von, alebo bola len pri počítači. Na psychiatrii jej oznámili, že sa začala neskoro liečiť. Dávali jej lieky, niekedy i šoky, ale nepomohlo to. Navrhovateľka za ňu v poisťovni zaplatila všetky dlžoby.

10. Okrem výpovede navrhovateľky bolo oboznámené s obsahom listinných dôkazov zadovážených v konaní, najmä so správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš o dávkach a príspevkoch poskytovaných rodičom. Matka a otec nie sú poberateľmi štátnych sociálnych dávok, prídavok na dieťa a rodičovský príspevok bol matke vyplácaný do 31. 10. 2021. Nie je poberateľkou

pomoci v hmotnej núdzi, ani peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP. Otec maloletej taktiež nie je poberateľom akýchkoľvek štátnych dávok a príspevkov.

11. Zo správy všeobecnej lekárky pre deti a dorast MUDr. P. O. vyplýva, že maloletá Y. Š. je v starostlivosti lekárky od prepustenia z novorodeneckého oddelenia. Na preventívne prehliadky chodí pravidelne, vždy je čisto oblečená, prospieva, starostlivosť o ňu je vzorná. Stará matka všetko zabezpečuje, do poradne chodí niekedy s tetou kvôli odvozu autom, chodieva aj matka, ale informácie o dieťati podáva teta, ktorá rodine veľmi pomáha. Stará matka maloletú berie ako vlastnú, nerobí rozdiely vo výchove. Bez nej by to bolo zložité.

12. Zo správy všeobecnej lekárky pre dospelých MUDr. Y. Q. zo dňa 8. 3. 2022 vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľky, zo psychického i fyzického hľadiska, dovoľuje opatrovať maloleté dieťa.

13. Z odpisu z registra trestov zo dňa 7. 2. 2022 vyplýva, že navrhovateľka nemá žiaden záznam v registri trestov Generálnej prokuratúry SR.

14. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

16. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

17. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

18. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

19. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

20. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

21. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

22. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

23. Podľa ust. § 47 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,

c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,

f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-36>>.

24. Podľa ust. § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 75 ods. Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

30. Podľa § 78 ods. 1 dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

31. Na základe vykonaného dokazovania súd považuje za jednoznačne a bez pochybností preukázané, že navrhovateľka L. F. sa stará o maloletú Y. Š. od jej príchodu do pôrodnice. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 22. 2. 2022 vyplýva, že stará matka býva s maloletou v nájomnom dvojizbovom obecnom byte v D. M., Š. J. XXX/AX. Byte je vykurovaný elektrickým kúrením, samostatný ohrev vody je zabezpečený elektrickým bojlerom. Byt obýva stará matka s maloletou Y.. Domácnosť je komplexne zariadená. V byte sa nachádza obývacia izba prepojená s kuchyňou, spálňa, kúpeľňa, sociálne zariadenie a chodba. Domácnosť je udržiavaná v čistote a poriadku. Maloletá má vlastné lôžko v spálni, periny s detským motívom, hniezdo, dostatok oblečenia, kozmetiky, zásobu plienok, komodu a skriňu na oblečenie. V obývačke má maloletá Y. kútik prispôbený jej potrebám, detský koberec, hrazdu so závesnými hračkami, knihy, hračky adekvátne veku. V kúpeľni je umiestnená vanička na kúpanie s teplomerom na meranie teploty vody, potrebná kozmetika na ošetrovanie pokožky. Domácnosť je prispôbená potrebám maloletého dieťaťa, stará matka má vytvorené podnetné prostredie na výchovu a starostlivosť o maloletú. Stará matka je poberateľkou vdovského dôchodku v sume 280,- eur mesačne, dávky v nezamestnanosti v sume 280,- eur a prídavku na mal. dieťa v náhradnej starostlivosti v sume 25,88 eur. Pani F. uviedla, že pracovný pomer v N. Š. D. U., kde pracovala ako upratovačka, ukončila, aby sa plnohodnotne mohla starať o maloletú Y.. Je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Stará matka uviedla mesačné výdavky na úhradu platieb za nájom obecného bytu vo výške 193,- eur , 70,- eur na úhradu preddavkových platieb za vodu, 5,- eur mesačne na úhradu za satelitnú televíziu Skylink, 10,- eur mesačne na úhradu miestneho poplatku za komunálny odpad. Výdavky za lieky pre svoju potrebu má sume 30,- eur mesačne, 60,- eur mesačne platí za umelé mlieko, 30,- eur mesačne za plienky pre maloletú, plus má bežné výdavky na stravu a oblečenie. Zo správy obvodnej lekárky MUDr. P. O. zo dňa 22. 2. 2022 vyplýva, že maloletá Y. je zdravá, nie je sledovaná v žiadnej špecializovanej ambulancii, zo zdravotného hľadiska je o ňu dobre postarané, prospieva, poradňu navštevuje pravidelne v sprievode sestry matky maloletej - pani P. Q., ktorá so starostlivosťou o maloletú vypomáha. MUDr. O. uviedla, že na lekárskych prehliadkach sa zúčastňuje aj matka maloletej Y., pani H. Š. F.. Pani L. F. k svojmu zdravotnému stavu, uviedla, že je zdravá, starostlivosť o maloletú zvláda bez problémov. Užíva len lieky na krvný tlak, nosí dioptrické okuliare. Z psychiatrického hľadiska uviedla, že momentálne neužíva žiadne lieky od psychiatricky, liečila sa len krátkodobo na depresívnu poruchu, ktorá sa prejavila po opakovanom pobyte dcéry na psychiatrickom oddelení. Jej tvrdenie potvrdzuje správa od psychiatricky MUDr. N. U.Í. zo dňa 14. 9. 2021, ktorá udáva, že liečba depresívnej poruchy je krátkodobá, skôr situačne podmienená ochorením dcéry H. a nejedná sa o závažnú poruchu, ktorá by zneschopňovala pacientku v starostlivosti o maloleté dieťa. O maloletú Y. sa zaujíma široká rodina z matkinej strany, prastará matka I. D., sestry starej matky N. L. s rodinou a P. C. s rodinou, mladšia dcéra starej matky P. Q., ktorá ma syna v podobnom veku ako mal. Y.. Rovnako sú všetci rodinní príslušníci nápomocní pri starostlivosti o maloletú. Stará matka uviedla, že rodina z otcovej strany s maloletou Y. neudržiava kontakt ani sa o ňu nezaujíma. Matka a otec maloletej Y. sa nad rámec výživného určeného súdom finančne nepodieľajú na starostlivosti o maloletú, ani jej neposkytujú systematickú a riadnu osobnú starostlivosť. Stará matka uviedla, že rodičia maloletej Y. sú toho času v Prahe, dcéra to oznámila telefonicky, nevedela uviesť, ako dlho v Prahe zotrávajú. Starostlivosť o dieťa zo strany matky spočíva v sporadických návštevách matky v jej domácnosti, občasných vychádzkach s maloletou a prítomnosti matky na lekárskych prehliadkach maloletej Y.. Dcéra a zať žijú túlavým spôsobom života, nemajú stále bývanie, menia miesta pobytu, obaja majú psychiatrické diagnózy, zať je alkoholik, dcéra neužíva predpísané lieky na psychiatrickú diagnózu, obaja požívajú alkoholické nápoje vo zvýšenej miere. Otec maloletej je voči jej osobe agresívny.

32. Navrhovateľka i prokurátor navrhli v záverečných prednesoch vyhovieť návrhu na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a zaviazat' rodičov vyživovacou povinnosťou v minimálnom rozsahu na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

33. Na základe vykonaného dokazovania, v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami, súd zveril maloletú Y. Š. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky navrhovateľky L. F.. Zároveň uložil obidvom rodičom prispievať na maloletú minimálnym výživným, vždy do 15.dňa každého kalendárneho mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Súd uložil povinnosť L. F. podávať súdu dvakrát ročne, vždy k 31. 1. a 31. 7., správu o výkone náhradnej osobnej starostlivosti a o maloletej, najmä o jej zdravotnom stave, osobitných potrebách a o záujmových

aktivitách. Preukázané bolo, že navrhovateľka sa o maloletú stará dlhodobo, v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, poskytuje maloletej primerané rodinné zázemie, ošatenie, stravovanie, obuv, hygienu, zabezpečuje lekársku starostlivosť, venuje jej adekvátnu osobnú starostlivosť. Navrhovateľka má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, spôsobom svojho života zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v najlepšom záujme maloletej. Matka a otec dlhodobo nejavia o svoju dcéru primeraný záujem, spoliehajú sa na starostlivosť starej matky, vedú nezodpovedný, túlavý spôsob života, bez stabilného príjmu a bývania. Z hľadiska citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol o určení vyživovacej povinnosti obidvom rodičom v minimálnom rozsahu, zodpovedajúcom ich osobným pomerom, možnostiam a schopnostiam, i zdravotnému stavu. Zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti L. F. je v danom štádiu rozhodnutím vyjadrujúci najlepší záujem maloletého dieťaťa, keď bolo zverená osobe, ktorá má preukázateľne úprimný záujem na poskytovaní zodpovednej starostlivosti. Súd zdôrazňuje, že pri akejkolvek zmene osobných, zárobkových a majetkových pomerov obidvoch rodičov, je možné rozhodnúť o zmene vyživovacej povinnosti otca, a pri konsolidácii rodinných pomerov rodičov maloletej je možné prehodnotiť súčasné rozhodnutie o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti.

34. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.